

КУЛАКПА ПУ. Авалхи йапаласем кирли сире мусей вальди?
МУСЕЙ ПУСЛАХЁ. Кирлө, кирлө.
КУЛАКПА ПУ. Апла пудсан пире илбрха. Ыран-пайиных авалхи йапаласем шутёнго пудмалласкерсем елёр. Хаклы
Ыйтмөстлөр. Иунех пыратпяр.

Колхосра.

Нумайан сырантёс колхоса сынсем. Сырантёс кётүсё Пафук. Иулмарё ун шайнё Тафук. Кётёс унта куммасен куммисем. Иулмарёс арман хуҗисем.

— Илёр мана та, тавансем! Сире епё усал туман. Пафук, хавх шутлаха. Ман патма җерет җитсен, ашсар йашка җитермен. Иатлашман, вәрсман!—хуллен, йавашшан йалантё арман хуҗи Микитта.

— Сапли-сапла та... Анҗах...

— Темён анҗаххи пур ёнтё?—Пуранатпәр,— паҗархинтё те йавашлатрё Микитта сассине, хайён каҗар сымсине тапак тултарса.

— Арманна паратни?—илтёнтёс сасәсем.

— Ара... армана анҗахи?.. Пурте сире!

Сапла орканисатсилентё Иакур-кассинтё колхос. Саплах пусларё вай хай ёснө. Анҗах җасах җитсө сапантё вёснө.

— Пуян колхос пулат пирён!

— Ара, арман пулат вёт!

— Микитта хай пулат мелнөк!

— Ара, урах кам пелет вай ёсө?

— Пултәр хайех!

Сапла суйахрөс Иакур-кассинтё колхос тусан колхос җленөсем.

Микитта тарай арманта мелнөкре. Таяна та вай кунта ёнтө ёлөк те. Кашнине ёсө пөлнө тарых уйараҗсө вёт!

Кунён-сөрөн саваранай арман. Санахне те вай сахалах каларман.

— Көсөр армана саратса кайна. Утмал икө пат тийенө төрлөрен санах. Хамар вафди те сук ёнтө урах!—пөр ирхине хашкалтатса җупса пырса каларө колхос пуслыхне Микитта.

— Усси мөнле? Самок?—хыпаланса төпҗеме тытантё Микиттаран колхос пуслыхө.

— Усә йураттарна!—сөрсө хуҗө Микитта.

Колхос җленөсем пухантёс васкавлә. Пәхрөс армана. Санах сук!

Шыраерс Микитта килне те. Санах сук унта та. Ылайёшө шанмасө Микиттана.

— Ёлөк авәртма пынисене те йакәртаҗбө сисмесле.

— Хайех тунә пул Микитта,—пуплесе илҗөс пөр-иккөн пөрпөрин хушшинтө.

«Вәра синтө сөлөк сунат», тенө вёт. Микитта та саван пек пайан кун. Ыттисем мөн пупленине асархаи титө те.

— Ыпер калаҗар. Турра манна пул ёсөр? Сыләха пөлөр партак. Тура тем тавё...—Хай синтөн пуплекенсем патне пырса тавё Микитта.

— Турри каҗки... Санаха вәрлаттарна ват ёсө!

— Ыпер, ыпер, аҗамсем!—үкөтлерө каллех Микитта.

«Ыпер, ыпер» тенилех пөтрө пайанхи ёс. Те сылахран харарөс, те кушран укмерөс. Нимөнөх те җөнмерөс. Салантёс җленсем.

«Көрүшөпе висө лав тийесе йанә тет Вәрнара» тенө хыпар саралтө пөр вис-тават кунтан. Анҗах никам та йөрлөкен пулмарө. Пәҗлантө ку самах.

Колхос вайланасса көтөсө җленсем. Вай пөтөссө көтөсө йалти сөленсем.

«Арман вөки төпө ванна», терөс армана саратсан пөрер ернерен.

Авәртма пыраҗсө. Сил ахараи вайланах. Аҗах арман авәрмас.

— Турра ёненме пәрахрамәр. Ват наккасан тет хашпөрин куҗ умөнтө.

— Колхос астан арман тытийет вай?—теприсен умөнтө.

— Хөрарәмсене Мускава хавса каймалла те Салтак вярәнне слушит тумаштолө,—тет Микитта хөрарәмсене курсан.

Микиттана йалта «Җөйө Микитта» төсөсө. Хөҗөйөренөх панә ана вай хушамата. Саванпа та вай пултарай суйма та. Кашнине тыттарай урахла.

— Манәнне пәрава сөсөпө җиксө хаварна катарых,—пырса йөвөтлерө йункун ирхине Пафук йалсоветнө. Йөвөтлерө колос пуслыхне те. Иаҗине саралтө ку самах ирхинөх.

— Турра ёненми пултәмәр сав,—төсө хөҗөхөнөсө хавартө вилнө пәрава Микитта.

Ку ёсө ташман алли тунине пөлөсөсө колхос җленөсем. Анҗах татсах калама сук никам сине те.

Мантөс пәру синтөн. «Палла йапалах мар» терөс.

Анҗах ташманан алли җаранмас ташкалама Пөр каҗне пәру, төпөр каҗ сурых, иртнө каҗ ён җун паҗөс ташман аллине. Аптарөс колхос җленөсө. Тухма тытантёс колхосран хашө-пөрисем.

— Пөтөтпөр!

— Тура йаҗө пул ку хурлаха!

— Микитта пайахам сапла калаҗбө!

Хумханма тытантёс колхоса көнө арәмсем. Вөсем хысҗан кайаҗсө тата арсынсем. Колхос савланаи.

«Көсөр каҗ Микиттапа Максам Ваҗси картара йулна тет», төсө халых хаваларө ирхине колхоса тытна җленөсентөн пөри хайсен хушшинтө.

Ухтарөс төплөн Микитта патөнтө. Микитта—вәра. Микитта—шулөк! Армантан сухална санаха тупрөс Микитта патөнтөх. Выхәсене каҗсене төрөслөсө тухакан вәрәм сөсө те халых умөнтөх. Арман йөкине тупрөс ыраш пүлминтө. Темисө лав ыраш көлет айөнтө.

— Пантит!

— Шулик!

— Вәра!

— Парас милитси аллине!

Каҗкартө халых җунтан тарыхса. Аллисене сыхрөс кайалла туртса. Асатрөс милитси аллине. Илҗөс колхоса арманне!

— Астан пултәр вай пирөн җлен? Җун илии хура сөлен!—терөс комунә җленөсем Микиттана асатна хысҗөнтөн.

С. Шәпҗәк.

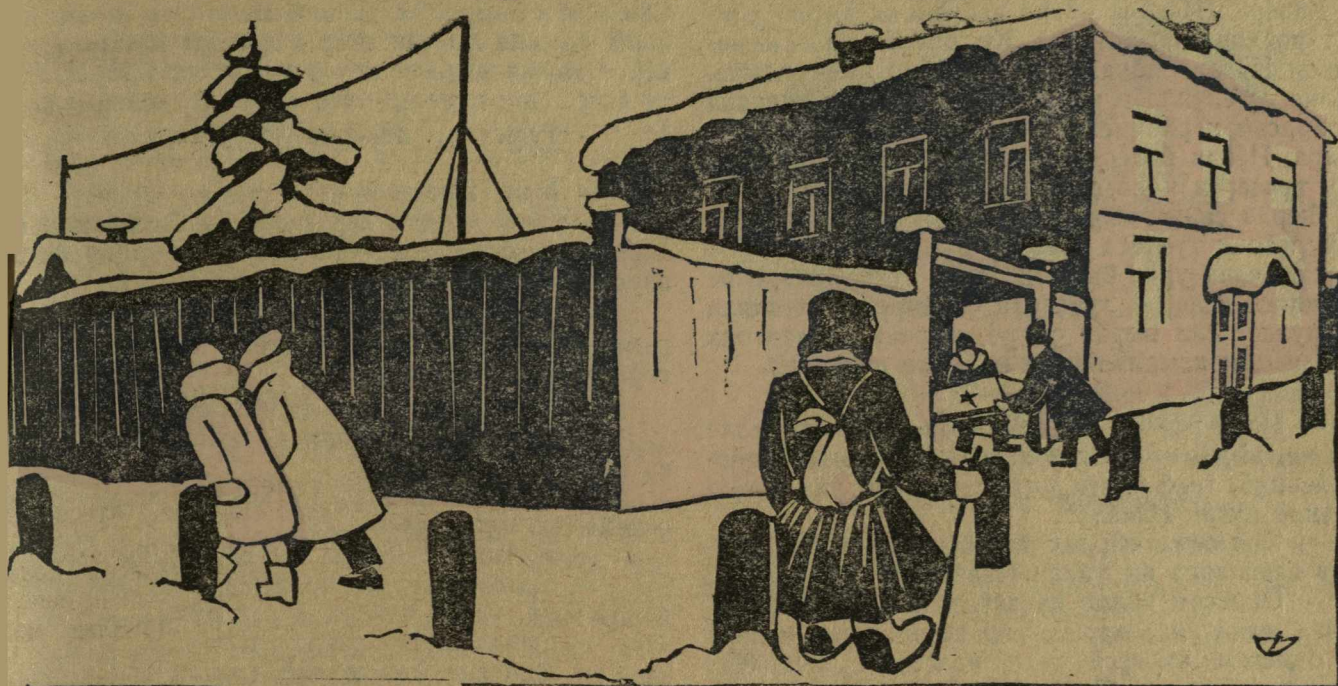
Җпетсотештә.

Хула кооперативө вәрман касакансем ваҗди бараккүдрөн тунә сухалла паҗттосем (җпетсотештә) йанә. „КР. ЧУВ“.

— Петровиҗ, мөнле пуршуй ку вәрманта сүрөт? Пит илемлө тумланнаҗсө.

— Мөнле пуршуй? Вәрман касакан вай. Корпо йанә җпетсотешта таханна та, сан-сүрама ашәлантармас, тет, кооператива ашалантармалла тет (тумтирөшөн).
В. Җ.

Џураки ваљди кивџен илме пынӑ сын.

Ёџпе пынӑ сын (пўрократ виллине курсан:) — Иш, шулӑк! Хӑй вилессине пӗлсех ёнтӗ ыран кил тесе йаџе ёнер..

СУПОТНӖК.

Хӑшпӗр комсомолӗссем супотнӗксене йапӑх тухаџӗ.

— Вӑрман хатӗрлемелли супотнӗк тӑвас пулай, халътерех хатӗрленме хушаџӗ. Каккой џортта есӗр комсомолӗссем, йешел калапӑр, џавна та тумӑстартӑк...— кӑшкӑрџе вуламалли џурт пуслӑхӗ хӑйӗн ахалъ те џармак куџне пуштав келенџи тӗпӗ пек туса йарса.

— Кам каларӗ тумастпӑр тесӗ, тӑватпӑр! Митрахван, Хветуг, Џтаппан, Миџик, Мирун, Лисук, Пуян Ваџук Ваџкки џеџ тухмаџӗ. Вӗсем шукулпӑн супотнӗк тунӑ џух та икӗ партта арпа пек туса хаварнӑ.

— Урӑх пирӗн комсомолӗссем те џук вӗт-ха, џавсем џеџ.

— Тӑватпӑр, тӑватпӑр! Супотнӗк тӑватпӑр. Вӑрлӑх тасататпӑр, вӑрман хатӗретпӗр Супотнӗке тухма џенме Џтаппана хушатпӑр...— сиккелерӗ Мирун.

— Џтаппан вӑл вӑйсӑр. Вӑл кама сӗтерсе тухайрӗџи? Џенме пынӑпӑн вӑрџа пуџласан вӗлерӗџ вӗт ӑна сӗрӗхскерне! Сертене! Џӑх џӗппине! Усалла!..

— Кам, епӗ џӑх џӗппи-и? Епӗ-и? Есӗ ху...

— Ма апла калан, тухмаџӑп. Супотнӗке те... Ним те кирлӗ мар.

— Ну?..

— Ну, тӑватпӑр, ыран пурте тухатпӑр. Урра! Сывӑ пултӑр сотсиалиџам тӑвас еџ—супотнӗк!

* *

Тепӗр ирхине, супотнӗк тӑвас кун пурте питӗ ирех тӑџӗџ. Мирун супотнӗк тумаллине пӗлсе ирех копператтив лапки умне пирус илме џерете кайса тӑџӗ.

Йаџейкӑ џыруџи сӗтел џине:

„Питӗ васкавлӑ еџпе пускил йала тухса кайа-

тӑп, супотнӗк тӑвӑр“ тесе џырса хуџе те куџкӑшсем патне тухса кайрӗ.

Џемйанпа вуламалли џурт пуслӑхӗ, нумай џаваланнӑ хыџџан, кӑнтӑрла иртсен кӑшт тӑхтасан, йулашки хут супотнӗкпе йатласан, килӗсене салапџӗџ Килте кӗтекен комсомолӗссен ку кун пытанмалла выџаса тӑн тухрӗ. Кашни алак сасси пулмассӗрен кӑмака хыџне џамаџӗџ.

— Вӑрман кайрӗ, ырансӑр килмест, тесе кала... Пытанине каласан џапса пӑрахап, терӗ Миџик кӑмака хыџне кайалла, рак пек, хӗсӗнсе кӗрсе.

— Пушта хаџат џыранса илме карӗ... Килсен пырат, тейӗр, епӗ мунџана кайса ырттам..

— Килте џук Ырансӑр килмест.. Халах еџпе кайрӗ те, терӗ Митрахван џенме пынине курсан тӗпсакайне кутӑн сиксе.

— Хветуг! Џенме килнӗ џух пытанап тенӗџџ, пытан—килсӗџ, терӗ Хветуга амӑшӗ хыпкаланса.

— Варсӑр пулџӗ... терӗ Лисук ӑпне ыртса вара урлӑ пиџиххи џыхса, пилӗк каснӑ џухнехи пек авкаланса.

Тем џул нушта курсан та кӑмака хыџенџи супотнӗкре аџасем џӑтрӗџ. Хӑт еслӗк тух, хӑт тула тухас кил, хӑт... џӑт.

Тепӗр пуху кун йӗркинџе каллех џав ыйтӑвах тӑџӗ. Каллех џавнах тӑваџӗџ.

Н. Бурпай.

Усси џук.

— Мӗншӗн йаџейкка џленски вснос тўлемес-тӗн џак есӗ?

— Кӑштах тӑхтас тетӗпха Кӑларса йарсан тўлени харама кайассӑн туйӑнат.

В. Б.

„МАН КАМПАНИ“.

Кавёрле Ийванё иртнё каşранпах вырән син-
жен тәрйманнипе аптраня. Ку тәрүсән төрлө кам-
панисем Ийвана җанахах та сыварма ирөк паман.
Ес сине ес алсиллөн купаланя. Җаванпа Ийвана
хашпөрисем хөрхенмеллипех хөрхеннө. Хөрхенме-
сөр ара, Ийван йалсовет претсетаттөлө пулни сул-
талак тултарса иккө сине пусрө.

Вырән синҗе выртмаллах җирлесен, англий-
ски хурҗаран тунтаса туня сын та өслейрес сук.
мнҗах Ийвана урәх йышши өнер сөс Амерөкре
шухашласа кәларнә хурҗаран сирөпрех метталран
туня пулас? Вәл вырән синҗе выртнә самантрах
төрлө, пысак кампанисене иртерме пултарат.

— Иала вәрләх тасатакан опоссем килмелле
тесҗө те, хәсан килессине каласа паманши, Кавөр-
ле Ийванҗа, терө йалти җухән, типшөм литлө, төк-
сөмленнө куслә Ийканат.

— Опс-сем... вәрләх тасатмалли, терө мух-
мәрпа асапланса выртакан Ийван. Унтан каллах:

— Опоссем пөлме пусларәри... Вәрләх тасат-
малли.. мана пәхәнашһан мар есөр!.. Кам каларө
сана опоссем килөсҗө тесе мансәр пусне! Иал
хушшине пәтрятма! Совета хирөс... Епө сирө кә-
тартәп—халө вөсем, претсетаттөлрен ыйтмасәр йал
хушшине пысак өс синҗен сәмах сарасҗө...

— А-а-ра, Кавөрле Ийванҗа, мөнле апла..
ывәләм каларө, вәл комсамулта тәрәтсөкө... ху пө-
лен,—терө хәрәнипе җөтрекен Ийканат.

— Манран расрешени илли вәл җавнашкәл
халап сарма!.. Епө йал пусләхө и, пусләх мари?!—
терө пушсөх хайарланса Ийван.

— Пусләх, пусләх.. Пусләх пулмасәр ара,
Кавөрле Ийванҗа...

— Т-о-о-ттә!—терө, хайне хай җынлән тытса
Ийван. Унтан—ну ситө. Вөстер, санпа палкаса
выртма өссөр аптраман епө.. Кампанисем ман..

Нимөн калама аптраня Йаканат хайне хай
айәплә шутласа претсетаттөлрен касару ыйтрө те
тухса сөнкрө. Вәл хайне хирөс васкаса пыракан
манах арәмө Кулинене те асәрхаймарө.

Кулине претсетаттөл патне пырса көрсенөх,
вәл ытти җухнехинҗен хайартарах питлине сисрө...

Җаванпа ун хөрарам җөрийө хәвәртһан тапма пу-
ларө. Кулине хысҗән тата виҗ-тәват мушик пырө
көрсө Ийван вырәнө патне капәрланса тәҗөс. Пур-
те өсөпе. Иал пусөсөр өнтө ниҗта та кайайман.

— Җөретпө... пөрөрөн—терө харкәлтатса Ий-
ван.

— Ман упәшка куллен кунах усалланса пы-
рат. Виҗ кун хушши пөр татәк җәкәр сөмен... Вө-
лөрет хөнесе. Вөлөрет—терө Кулине сәннине та
вәрсә кәвакарнә хулне кәтартса.

— Вөлөрет!?. Мана мөн өс. Манән унсәрән те
кампанисем... Каҗхине лайәхрах ыталаса вырт,—
терө Ийван мәшкәласа.

— Ах, тур, ыталасан та усси суксөкө... Җимха.

— Ситө, ситө... Тепри җөретпө, терө кәшкәр-
са Ийван.

— Ху пөлетөн епөр җухәннине, акма вәрләх
ситеймест, аҗтан та пу...

— Анлантәм... Тепри,—терө хыпәланса Ийван.

— Колхос синҗен каласма пуслани нумай
пулат өнтө, халәх пухсан йураф пулма...

— Малалла, хәвәрттрах тепри..

— Ман өне үксө вилҗө, страховоу укси ил-
ме справкә кирлөҗө те, тем..

— Ман ахәл те өс йәтәнса выртаф, неушлө
пөлместөр есөр... Кампани!.. Есөр сөрөн, еп пөҗ-
җөн.. Ыран килөр, пайан кампанисем иртерни
синҗен отҗот памалла.

— Ара, мана упәшка хөнесе вөлөрет өнтө.

— Вәрләх ситмесен, акмасәр хәварса, виҗә
вилеси...

— Колхос кампани марим тата..

— Ыран пасар майлә кайма аванҗө справк-
кәпа. Унсәрән җас-җасах кайма суксөкө хулава...

— Калән вөт сирө кампани тесе, сысна мар
вөт есөр, йнланаттар, ыран килөр,—терө Ийван
тәвәнса ситнипе.

Претсетаттөл үкөге көменнине кура хресҗен-
сем урәх каласса тәмарөс, пусөсөне җиксө тухса
утрөс.

Кавөрле Ийванө сынсөне асатнә хысҗән, җә-
мәллән сывласа илҗө:

— Пөлетпөр сирө, сирөтен каҗакаран ни
сөт, ни сәм тенешкәл мөн усси, өсөне өсөле, өсөле,
кайран епө айәплә, епөх лайәх мар... Җавна
туман, кәна туман... ех, шуйттан самани, өлөкөх
старәстә пулнә җух аванҗө, хәл нимөн өсө те
пөҗҗөн төплөн тумә сук. Саҗсетани... сөкреттарө,
җленө, пурте хуҗа, пурте сан пөкөх пуҗне каҗарт-
ма хәтланаҗсө. Пурнәс мар, терө вәл йулашкин-
җөн сөре сурса. Җав самантрах хапха аләкө кә-
риклетни илтөнҗө.

— Тата такам есрелли килет, йышәймастәп,
терө вәл хөтерсө кәларма хәтөрленсө.

— Кавөрле Ийванҗа, епө.. лөш өнер калас-
нә өс пирки—терө вәрәм сәмлә тәләп айөнҗөн
җөтвөртпө төтөмпө пөсөрнө суллә сысна пөсҗине
туртса кәларса, мәнтәр пит-куслө арман хуҗи.

— Киҗах, Никанор Ийванҗа, ирт малалла..
өсө тармө—терө вырән синҗен тәрса Ийван.

— Еппин тултарамха, терө өс тухнине кура
җөйө куслә Никанор Ийванҗа,—халәхран прика-
вәрне илтөм епө... Ай, аван мөкөртөмөрсөкө өнер
епөр хамәр опҗәпа... Арманө тура пуләшсан хамә-
нах пулат пулөтехә—терө вәл сәра стакканөпө
тултарнә сүтгине Ийвана тыттарса.

Сөкреттар. Кулака төппипөх пөтермелле.

Претсетаттөл. Ан ләпәртатса тәрха. Халө су-
раки кампанине хәтөрленмелле—вәл кулаксемпө
аташаф.

Май килмәсен җейепе

Егер йахуҗалахне сәйә йерне үсәмлә йаңине кура, пирән колхозсем йаш сәйәхыҗсәй калҗа шәтәй пек кар шәтәсә тухса пыһине кура кулаксем, пупсем, ёсхалә пётәм тәшмәндәсем шәртланса пырасҗә. Ёсхаләкне сәйәтәр тәсәсә тәсә тәсә тәсә пәр хәтләсә, йыткалакәнсәне хәйсем майлә сәйәрасһән вәсем вәтәкәсем парасҗә.

Киләрен киле кәрәт самәр йыткалакан. Сәне җухне шура пулнә, халә хуралса кайнә хутаҗсине майран сәкиә. Туйа, конешнә, йуман туйи аллинҗе. Кәмедли килсем сине вәра пек вәртгән пәхса илет. Ак халә вәл урамалла тәватә җүреҗеллә пысәк пүрте мөскәнән кәрсе карә. Сәк калава вулакан, егер те иксәмәр сәв йыткалакан хыҗсән кураһми кәрсе пәхәпәрха.

— Канләх пултәр сәк килә! — терә вәл. — Йыткаласа сүретәп те... Памәрши кәштах...

— Ёнсәренә? — терә кил хуҗи. — Мәнтәрпа сүретә. Йыткалама тухса кайас умән пәр виҗ уйах малтан санән сәкәр сәмесәр пурәнмалла пулнә. Пәххалә мәнле унан май тирәсем карәнса тәрасҗә... Пшол!..

— Ай, хуҗа, хуҗа! — терә пуҗне сулләса йыткалакан. — Күренәтерәтән сәк сәмахсәмпә. Тен епә хамән сәмахәмсәне куҗсулпә йәпетсә калатәп.

— Ан ләпәртәтсә тәр кунта! Ак пәре лайах-рах... тәхәнтартса йарсан ..

— Тәләпи?

— Тәрахләтә тата! Пшол! — тәсә сәмлә җышкәпә хәмсарса пыҗә хуҗа.

Йыткалакан сине пәхрә те, темскер пәр шухах пырса кәзә хуҗа пуҗне.

— Аҗтисем ес? — терә кәмәлне сәвәрсә.

— Сук сымасем. Кунтан 150 сүхрәмра сунса карәмәр. Пысәк хуйхә пулҗә, снаш... — терә йыткалакан сылтәм пүрнисәмпә кәрәк сәтәкне сәркеләсә.

— Сунса карәмәр? Суйатән. Ёсәсәшән сүретән.

— Ех, снаш, күренәтерәтән. Пустуй, снаш, күренәтерәтән ..

Йалтәр сәвәрсә илҗә куҗсәсәне хуҗа.

— Итләхә, терә йыткалакана тәпеләллә сәвәт-сә кайса. — Колхос пирки сука йултәм тәсә сүре кашни киләре. Пётәм пурләхәма унта патәм та, кайран сәппа сәрамас сәралса тухмалла пулҗә, тәсә сүре. Уншән ахалә тумәп.

— 5 тенкә парәп.

— Йүнә. Пилләкпә йурамасә. Хама хаклә тәраә.

Тавлашса тәрсан-тәрсан вуннәпа ал сәпрәс. Сулланса кайнә вун тенкәлләх хут йыткалакан кәйине кәрсе вьртрә...

Сәппа кулак вәтәкә парсах колхоз сәнҗән суйа сәмахсәм сарса сүремә тара тытрә йыткалакана. Анҗах йыткаланә кулакан та җейе пулнә.

Йыткалакан тәпәр киләре. Җалаш пүрт. Урамалла пәр җүреҗе. Хуҗи сәпата хуҗса лараә. Арәмә тәпелтә кәштәртатә.

— Пуләшком пуләштәр сирә, ыра хуҗасем! Йыткаласа сүретәп те... Кулаксем, снаш, сунтарса йаҗәс. Йалсәветра ёсәленине кураймасәр сунтарҗәс.

— Пуләшком пуләшмари?

— Наҗар, снаш, пирән пуләшком. Кулаксем вәй илмә памасҗә.

Пысәк җәлә кәрсе вьртрә йыткалакан хутаҗсине.

Упәшки сәлтакра вилнә матка патәнҗе йыткалакан сәппа сәмах сәптаратә.

— Хамәр йалта тәләх арәм пурҗәҗә. Пәҗәҗә җирлә. Аҗипәҗисем тәваттән. Сәвна вәлҗи вәрма ёсәлеме кайсәсән лашам, снаш, йаҗәс айне пулҗә. Лаша вилсен, ухмаха йернипә хамән килә хам тивертсә йатәм.

Пуп патәнҗе тәпәр майлә суйатә:

— Ашшән, ывәлән, сәветтуй сывләш йаҗәс. Йыткаласа сүретәп те...

— Ашшән, ывәлән, сәветтуй сывләшән йаҗәс. Кай кунтан, тет пупә. — Хамәр та аран-аран пурән калатпәр.

— Сыләхлә пирки йыткалакана тухрәм. Сәләхәма турә нихәсан та кәсарас сук. Сынна каламан та, сана, пәҗәшкә, каласа парас пулат. Җиркүвә пәснә сәрте ёсәләрәм те, турә, снаш, сәлленә сунтарса йаҗә, терә җышкисәмпә тухман куҗсулпә шәлсә.

— Ак, мәнле, терә пупә кәмәлә сәвәрәннә май. — Ёненү пәтсәх пырат. Пирән прихутра та җиркүвә хупас тәкеннисем сахал мар... Хәвән сәләхна кәсарас тәсәсәсән, ху мәншән сунса кайнинә кашни киләрех каласа сүре. Сәппа каласа сүренәшән, ашшән, ывәлән, сәветтуй сывләшән йаҗәсә пәсә тенкә парса йарам.

— Виҗ тенкә сахал. Пар вуннә!

— Ах, җейе есә! Сунман та пуләха сәк есә хәйамат!

— Сунман та, сан кәмәлушән сунтәм, терәм. Тавлашса тәрсан-тәрсан, пуп арҗине уҗса 5 тенкәлләх хут тыттаратә йыткалакана.

— Уҗрәштәнирен, снаш, ниҗта кәмәллә мар, кәларса йаҗәс. Ёләк уретнәк пулнинә пәлнә те... Итал сәрәм сук. Ёсәлеме ниҗта та илмәсҗә, тәсә тәраә Пәлҗак Вәсәи патәнҗе йыткалакан.

— Ех-хе-хей! Манән ывәләма та сәвән пек кәларса йанә. Мәха, старик, сана...

Килхуҗи, старшинан пек үсәсә кайнә сүхалләскер, полттинәк тыттаратә йыткалакана. Ытти килсәнҗе те сәвән майлә карттинсем пулса иртәсҗә.

Урампа пыракан сәнсем ури айәнҗи йурә кәҗәрт-кәҗәрт тутаратә. Вулав сүрҗән тәрпаллә краҗсәсә сүти урама үкнә. Пүртәнҗе сәмрәксем, вәтисем те пур. Вуласҗә, хәшә шәшкәлла вәҗәсҗә.

— Ак сәтәна хәсәҗә вәлҗи маттериял, тәсә җупса кәзә пәр аҗа — Сүл сәнҗе тупрәм.

Кәпәрленсә пухәнса вуласҗә хутне.

— „1-мәш сүртри җухән сын — колхоз йенәллә туртәнаә. 2-мәшәнҗе йалсәвет җленә, 3-мәшәнҗе — пуйан сын ывәлә — ашшәпә суйлав прави иләсәшән уйәрәлнәскер“.

— У-у-у! Кунта пәтәм йаләпәх сәрсә кайнә.

— „7-мәш — кулак, колхоса, йытә патака йуратнә пекәх, йуратә“.

— Кам тунә ку сәписка?

— Йалсәвет пулҗә.

— Сук, йыткалакан кәйинҗән тухса үкнә. Тухса үкнинә йурпа вәлҗакан аҗасем курнә.

— Хәнәр мана, тәнә пәр сәмрәк аҗа.

— Ма хәнес?

ЙАЛА КАЙАС УМЁН.

— Савнә, Маруҗә! Есә маншән җураки кампани җинҗен токлат тумалли те- җәссенҗен те хакләрах!..

„АҢ“.

„АҢ“ теҗҗә.—Мён вәл аҗ?

-- Сәмах пулө вәл?

— Ыаваш халапәсенҗе тәл пулакан сәмах вәл!

— Сәмахә вәл сәмахах таха, анҗах мёне пәл-терекен сәмах?

Ак, Крахвине инке, пырне шарпәк лартнә пек, майне тәснә та, тути хәррине каҗартса: „Ар-җынпа хәрарәм халъ пәр тан, кайса аҗ җав витре-пе!“ тесе упәшкине шыв патне хавалаҗ.

— Ара паллах, сәмах ниме пәлтермест пул-сан, вәл сәмах та пулмасҗ ентә... Мён тарәхмалли пур унта?..

— Ав Плаки инке тата: „аҗ вәсрә, йуратмас-тәп хамән упәшкама! Мёнле май тупса хамән упәшқаран уйәрлат!“ тесе каласкалаҗ. Плаки инке каланипе „аҗ“ кайәк пек вәсәкен йапала пулаҗ.

Пеҗука илерха, Пеҗука! Ёнер ман патәма пыҗе-те: „Тем пйокйатти йааанҗ.. аҗ ыйтаҗ“ тет.

— Ку хай селәп пирки „аҗ“ тенә... „аҗ“ тес-вырәнне „аҗ“ тухнә унән... Калама пәлменнипе тух-нә унән!.. Унашкал Турхан шуләнҗе вәрентекен уҗитлө те „с“ саспаллипе аҗасене паллаштарнә

— Епә айәплә кунта.

— Мёнле есә?

— Епә җав. Ёнер куртәр пул пәр паҗттоллә җын манпа каласса ларҗә. Халәх пурнәҗне сәнама килтәм, тет. Кёнеке каларап, тет. Хаш пүртре мёнле шухәшлә җын пурәннини ыйтса тәпҗерә. Епә кала-рәм... җав җын ыйткалакан йулташә пулнә мён... Токкументне ыйтмасәр калама йурамасҗә... Ах, йәксәсем!..

Вулав сүрҗән ратио труппи малти кетесре илемлө саспа пысәк токлат каласа лараҗ.

— Колхос... Кулак... Клас кәрешевә... Тән... Талк-кишпех колхоса... —тенә сәмахсем җамрәксен хәлхи-сене, хайсем ураҗхи җинҗен каласса ларнә вәхәт-рах илтәнсе пырасҗә. Тулта хурал шаккани илтә-нет. Ыйткалакан тепәр йалта җывараҗ. **Мами.**

җух: „Ку сас паллине „а-а-с-с“ теҗҗә, тесе паллаш-тараҗ. Аҗисем: „а-а-с-с-с“ тесен, кәмакана хутнә җерә вут пек йәсласа ларасҗә. Вәл вара уншән „а-а-с-с“ пулатиха?..

— Ну, апла пулсан „аҗ“ мён пулатҗа?..

— Еккей, җакна!.. Камшән мён?.. Камшән мёнле?..

Ак Траҗкаеси ЙЕК-ән претҗетаттәлән самәҗ-титтәлешән (Хәрлөзутай р-нә) „аҗ“ җуста пек җа-сәлакан йапала пулаҗ. Пәр комсомоләс Траҗкаеси йаләнҗи Шиппейәв Никкантәрәпе иккәшә ларнә та „аҗ“ тәсма тытәннә. Тәсмасан нийепле те җитес-вырәна „аҗ“ җитеймен курәнаҗ. Хайхискерсем йә-валакаласа, пусса җапса лапҗәтса „аҗ“-а туртка-ланә та, вәсәне ЙЕК пиҗетне „шап!“ тутарса хунә.

— Аҗта?.. Мён җине?..

— Ара претҗетаттәл самәҗтиттәлө Таниләв темлерен ЙЕК пиҗетне алта җаклатнә. Вара Шип-пейәв Никкантәрәпе иккәш канашласа җпискә тунә.

„Ак Хәрлөзутайри нарсут Траҗкаеси йалҗын-нисене йетакран 4-шер пус штрап тунә, җав штра-ва пире—комсомоләссене пуҗтарма хушнә“, тесе йал тәрәх җүресе укҗа сәптәрса җүренә.

— җитернө вәт аҗ? Аҗсәсем питә вәрәма тә-сәлса кайнипе, Хәрлөзутайри нарсут йатне җертме-те тытәннәха вәт... вәсем... Уҗҗисене пухса җитер-сен „Сафо“ йатлә йәмҗәксем хыпса җүреме пу-ланә. Анҗах тавәшә сиснә те, йәлт есә пәсса хунә. Никәш хушмасәрах, никамран ыйтмасәрах җаксем укҗа пухма „аҗ“ җитерсе лартнә мён. Паллах, тута патне җитнә йәмҗәҗсәсем те пәрәнса үкнә.

— Пулө, пулө... Тем те пулө... Тен Хәрлөзутай райкомолө җак «Сафо» йатлә йәмҗәҗ-вырәнне тепәр тәслә йәмҗәҗ те хыптарә?..

КАЛАЙ.

Тасатасси.

— Мөншән есәр вәрләхсене тасатмастәр. Машинисем килнә вәт.

— Мөншән тасатманни.. ара пирән краштан-сем кәленҗесене «оҗишҗеннәйәнҗен» тасатаҗҗә.

В. Ы.

Џирѐп џулйѐр.

Саклопѐн йулташ йала џураки кампанине иртерме кайассипе кямаллаңах килѐшрѐ.

Елтемен-кассине кайакан сулнѐклѐ сул џинџе суна џинџен туха-туха џкнине, тата сивѐпе шѐлѐсене шакалтатнине хѐйѐн умѐнџе тѐракан ѐџ вырѐнне, хурса нимѐн хирѐсметѐрех тѐссѐ иртернѐ.

Ана илсе кайакан џѐрен лаша, Саклопѐнѐн хѐйѐн токлат тумалли теџсѐсене тата тѐпѐр хут, пуџпа тѐплѐн шухашласа џѐтсе-йавма кирлине пѐлмен пекех, турта хушшинџе сиксе пырса, кашни сулнѐкара ку тѐлѐшпе курс вѐренсе пѐтернѐ пекех ана тѐнтере-тѐнтере хаварнѐ.

Пур ѐсе те џенѐлле туса пыма вѐреннѐ Саклопѐн, кив йѐласене пѐхѐнмасѐр, йамшѐкран йал лару тѐрувѐ џинџен йѐтса пѐлмерѐ.

Ана, џак ларџѐк џинџе ларса пыракан вѐтам хресџен нимех те каласа пама пултарассѐн туйѐнман. Вѐл, џураки кампани иртерес тѐлѐшпе йулашки вѐхѐтра кѐларнѐ џенѐ тирективсене тѐплѐн вуласа џѐтсе йавнѐ хыџсѐн, акроном Суприлѐн џырнѐ йалхуџалѐхѐ кѐнекисемпе колхозсем џинџен џырнѐ кѐнекесене вуланѐ хыџсѐн, ку йамшѐк ана, пушсех нимѐн те пѐлменѐн туйѐннѐ.

ѐретри сулнѐџакра џѐлхине џыртса лартнѐ хыџсѐн, Саклопѐн џѐрен лаша асламѐшпе йамшѐк амѐшне асѐнса темскер мѐркѐлтатрѐ те, каллех хѐйѐн токлат тумалли теџсѐсене џѐтсе-йавма тѐтѐнџѐ. џѐтсе-йавнѐ май вѐл хѐйне панѐ накса пѐрерѐн тытса хылашланѐ пек пуџсѐнџе тѐплѐн џѐтсе йаврѐ.

— Пуринџен малтан хѐлхи вѐхѐтри шухѐшласа тѐмасѐр, хѐрере сѐтѐрѐнсе пыракан шухѐшсене пѐлартмалла.

... Саклопѐн йалсоветне џитсенех прѐтџетаттѐле тѐл пулџѐ, унтан перџаткине хывса џынлѐн:

— Сирѐн пата џураки кампанине иртерме килѐм. Токлат, тата тѐрлѐ ѐнлантарусем пуласџѐ. Краштѐнсе пухма кирлѐ...

Прѐтџетаттѐл: „питѐ аван“, терѐ те унѐн шатраллѐ, тѐрѐхла пиџѐ џинџе кулѐш пѐлѐрџѐ.

Хѐлѐх пухас ѐсе тума, йал исполнитѐлѐсене кѐна мар, вѐсен хурантаџсене тѐватѐ сыпѐка џитеџсене ура џине тѐратнѐ. џавѐнпа кѐс пулас умѐн шукул џуртне Елтемен-кассинџи хѐрарѐмѐ, арџынѐ, ватти-вѐттипех пухѐнџѐсѐ.

Хѐйѐн џѐлхи џаварѐ џаварѐннинџен тѐлѐнсе пулмалла, Саклопѐн франтсуссем 1812-мѐш џулта Мускава пырса кѐнине асѐнса, ун хыџсѐн Мускав тѐпѐр хут џенелсе пынине аса илтерсен, тѐрех џѐн џѐн ѐс џинџен калама тѐтѐнџѐ вѐл.

— Пуринџен малтан—тенѐ вѐл џѐн џѐн аратѐр пек—мана сирѐн кулџтура џукки тѐлѐнтерет. Есѐр ман шухѐшпа мушиксем мар, хѐрарѐмсем. Есѐр џак таранџен те пѐтѐм йалхуџалахне ушкѐнла асси џинџен пѐлместѐр. Пѐтѐм патшалѐх ура џине тѐрса нотпа ѐсleme тѐтѐннѐ вѐхѐтра, есѐр хырамсене хыџкаласа кѐна вѐхѐта иртереттѐр. Октапѐр револџутсийѐ вун виџѐ џула тултарнѐ џѐре есѐр колхоз орканисатсилеме кирли џинџен шухѐшласа пѐхман Ара, ѐџтан колхоз џинџен шухѐшлан унта, вѐрлѐхсене тасатман, шатилѐвски сѐлѐ џинџен шухѐшламан. Вѐрлѐх акмалли вѐхѐт персе џитнѐ, есѐр мѐн те пулин тѐвасџѐ хѐт... џавѐнпа та епѐ, сире вѐрентме, мѐн џухлѐ ѐс тумаллине каласа ѐнлантарма хуларан килѐм те. Кирек

мѐнле пулсан та, хѐлех колхоз орканисатсилемелле, вѐрлѐхсене, хуџалѐхри пур пек пурлѐха ушкѐнлѐх аллине пѐмалла, вѐрлѐх фонтне тумалла, контрактатсине џитмѐл прѐџѐн таран туса иртермелле, вылѐх-џѐрлѐх ушкѐнлатмалла...

— Тѐхтаха, тусѐм,—тесе кѐшкѐрџѐ малти парттѐ џинџе ларакан џѐткеленнѐ кѐрѐкпе џѐлѐк тѐхѐннѐ пѐџѐк мушик тѐлѐнсе.—Тѐхтаха... Есѐ џав ѐссене пѐтѐмпех ыранах тумалла тѐтѐн, ѐџтан туса ѐлкѐрен.. Мѐнле те пулин улаштарма май килместши, ман хамѐнах ыран вѐхѐт пулаймасѐ.. вѐрмана каймалла.

— Ку мѐне пѐлтерет тата—есѐр хирѐсле тухса каламаи?—терѐ хѐремесленсе йулт. Саклопѐн — Совета хирѐс тухса каласџѐни есѐ.. тесе пѐлсе хуџѐ Саклопѐн.

— ѐмах парха, йулташ, терѐ шѐртланса хѐлхи хресџен.—Епѐ џухѐн, ман вылѐх-џѐрлѐх те џук,—терѐ

Йулташ Саклопѐн итлемен:

— Епѐ сана џѐе куџантан пѐхсах куртѐм, терѐ вѐл хѐйне хѐй сыхланман ораттѐра. Сирѐн сасартѐках кулакка хѐрушлѐх сиксе тухрѐ, анџах епѐр, клас тѐшманне сасартѐках пѐтерсе хумалли ѐмѐрте пурѐнатпѐр, џавѐнпа нумай каласѐа тѐмѐпѐр — рас! тейѐпѐр те пулџѐ...

Мушик хѐравипе џѐтресе тенкел џине лѐнџанса ларџѐ. Хѐйѐн џѐнтерѐвѐпе савѐнса Саклопѐн йулташ џылайџен клас тѐшманѐсемпе нумай каласѐа тѐмасѐр кѐрешесси џинџен каланѐ хыџсѐн, ыранах вѐрлѐх фонтне тума, колхоз орканисатсилеме тата контрактатси тѐвас ѐсе тѐтѐнма џѐмах пѐџѐ. Иулашкинџен вѐл, тата тѐпѐр хут, вѐл каланѐ тумалли ѐссене хирѐс тухса калакансемпе тѐтѐклѐн кѐрешесси џинџен аса илтерсе, хѐй токлаџѐ тѐрѐх хресџенсене тухса калама итѐрѐ. Анџах никам та тухса каламаннине кура вѐл тѐлѐнџѐ.

Саклопѐн каланѐ ѐссем џинџен тѐплѐнрех џѐтсе-йавма кирли џинџен нумайѐшѐ шухѐшланѐ та, анџах џавнашкал тухса калакана тем те пѐр каласа пѐтересрен пурте шикленсе тѐнѐ.

Саклопѐн вѐсене темѐн пек активлатма тѐрѐшсан та пѐр сас џѐв те илтеймен.

Анџах пѐр сас џѐв џукран тахѐшин «есѐ ѐџта?» тенѐ сасси илтѐннѐ, тебри ана хирѐс: «киле кайас ѐссем пурџѐџѐ,» тенѐ.

— Мѐ-ѐнле? Мѐн?—терѐ мѐкѐрсе Саклопѐн џавна илтсен: Акитатси?! ѐнѐр кунта џав краштанина... Акт џырѐр... Хѐлѐха пѐтратаџѐ. Пухуран кайса, пухува салатасџѐн...

Хѐлѐха пѐтратакана сѐтел кутне сѐтѐрсе пы џѐсѐ.

— Кам ку?—терѐ џинџе саспа кѐшкѐрса Саклопѐн прѐтџетаттѐл џине пѐхса.

— Ку-и... Хамѐр опџѐри сторѐш вѐл.. Килџуртсѐрскер... Килџуртсѐр Иѐван, теџсѐ ана... Шѐт тума йуратаканскер пирѐн вѐл...

— Ну, епѐ шухѐшланѐ.. Йулташсем... ѐџта есѐр, йулташсем..а?!. Краштѐнсем... Тѐхтѐрха! Прѐни уџатпѐр...

Мушиксем итлемен, џѐра сурџѐкпа џѐре сурса килѐсене саланнѐ.

Хѐлѐх хушшинџе ѐсleme пѐлни кирлѐ џав, тесе шухѐшлаймарѐ Саклопѐн пуџѐ.

ИНџЕТРИ А.

Христос курънни, йе Микус вилни.

Батълсан сын питех тухса сўременнине пурте пелессё. Кёркури Микусне ытлах ватә тесе калама сук та ёнтё, анъах хәсан сәмрәксен шутёнъен тухнине вәл хәй те маннә. Те хәлхи хытәраххипе, те кусё наъартараххипе, шайттан пелети, ништа та тухса сўремест вәл. Пўрт хәт те мунъа пек әшә пултәр, Микус сапах та сине сәхман тәхәнса йараф те, кунё-кунёпе зёлёмне паклаттарса лараф аләк панъе. Зёлёмне вәл Улатәртан кўртёрнё, аван зёлём, анъах хәл пире ун зёлёмё мар, вәл хәй ингереслет.

Пёрре вәл (мёнле шухәш кёмест пушә пуса) шәмат қас сөнё йём тәхәнәт те тәкё-тәкё пускала-са тухса угаф.

— Әста?

Ун сінъен кайран каләпәр, зёрет ситсен. Тухәт, сталә пыт, вәл урама. Кунта епё урам мёнле тәслине, унта камсем сўревине, т. ыт. йапала-сем сінъен те, сьрса вәхәта иртгерсе тәмастап. Хәллехи кунсем мёнлине пурте аван пелессё.

Тухәт те, пирён Микус, угаф зиркў патнелле. Қасхи кёлле кайаф. Раштав текен праснёк қасё, хәл сёс астурам. Сапла, сав қас, әна аван аста-ватәп. Сас-зёве илтёнмест. Мусәк орккестәрё вы-лһасан та илтес сук вәл хәлхапа. Хәлхи патне пыр-са хытә қашкәрмасан илтмест вәл, унта та вуна сәмахран пилёк-ултгәшё силпе вёссе кайаф.

Урам вёсне ситерехпе әна Сөментей тёл пу-лаф. Шутнёкскер вәл, такам та пелет әна.

— Спектаккәле кайаси, Микус пиъзе?—шәлне йерет вәл.—Кай, кай пит инттереслё унта.

— Мён тёрёсле?—мәйне пәраф ун йенелле Микус,—ес қаласән, санпала.

— Сапла сав, қаласса татәлас сук епёр сан-па,—тет Сөментей.—Вәхәтәм сук.

Микус хәй сүлөпе. Сөментей хәй сүлөпе иртсе кайассё пёр-пёринъен. Иккёшин икё тёрлё шухәш. Сөментейён хёр шухәш, Микус, паллах, иртнё пурнәс сінъен шухәшлаф пулё. Вәл пире пёгём-пех паллә мар, кирлех те мар, тўррипе қаласан. Анъах вәл зиркёве ситсен мён курнине аван пё-летпёр (ун сінъен нумайёшё илтнё, есёр, вула-кансем, илтмен пулё тесе сире кёскен қаласа па-рас терём). Пирён Микус, йур сав тери тарән пулсан та зиркёве ситсе ўкет (савәнта кайма тух-нәзёвё вётха вәл). Сәхсәхас тесе шәнса хёрелнё аллине сёклет сёс, тёлённипе сасартәк қәшт сёс кутән қайса лармасф.

— Турәсәм, пўлөхсём!

Зиркёве вәрәм тенкелсем кёртсе тултарнә, хәләх сапса хёснё пек тулнә.

— Мён хәтланиә кунта?

Әстан вәл тери хәләх кёрсе тулнә, тёлёнмел-ле, шәлтах тёлёнмелле. Микус пирён кусне йәва-лаф, кус улмәшәнса каймани,—шухәшлаф вәл.

Ним тума аптраф Микус пиъзе. „Сёнё саккун тухнә пулё“—килсе кёрет ун пусне тепёр шухәш.

Зиркёве килнё сын турра кёл тәвас пулаф. Микус та аға вәйи вылһама килмен кунта. Кусё наъар курнипе вәл малалла утрё.

— Ей, сўлти атгёмёр, санән... вулаймарё пёр сәмах та малалла. Елөк алттар пулнә вьрәнта Христус сўрет. Тути сиккелени курәнәт, сәмаххи илтёнмест.

— О-ой, тур тур, сьрлах пире тура!

Микус қәшт сёс йәванса кайәзёвё, стена сине тайәнзё. Суразёвё мёскөн пусне, ўкнё пулсан.

— Тёлөкреи ку?—тесе зёлётет хәйне хәй Ми-кус. Сук ыратаф зёлётсен, тёлөк мар ку. Акә вәл „алттар“ патнех ситрё. Аллине пёркеленнё сәмки сине хурса пәхаф.

— Савә, тем қаласан та савә. Аллә сүл ытла кёлтуни сайа каймарё Микусән. Вилес умён те пулин, Христус килсе курәнзё. Комсомолёссем әна сук тецсё, вәт сук сире. Авә вәл тәраф, (хәлха илтекеннисем итлёр) қаласәт вәл темёскер.

— Спащипә турра-пўлөхе—савәнса сәхсәхса йәзё Микус.

Анъах такам әна хысалтан пырса туртрё. Саврәнса пәхрё те, Каврус кулқаласа тәраф.

— Лар вьрән пур, сынна ан култар—тет вәл әна сак патне савәтса.

Кунта пирён әнланманнисене систермелле пу-лаф. Ес акә мёскерле пулнә. Иртнё ернере зиркё-ве хупнине хәлхасәр Микуса никам та қаласа, әнлантарса паман. Зиркёве клуп тунә (зылай сёрте сапла тәвассё ёнтё). Пайан как рас спектак-кәл пыраф. Тёне кирёс сьрнә пйесса вылһассё. Ну, әнлантәри?

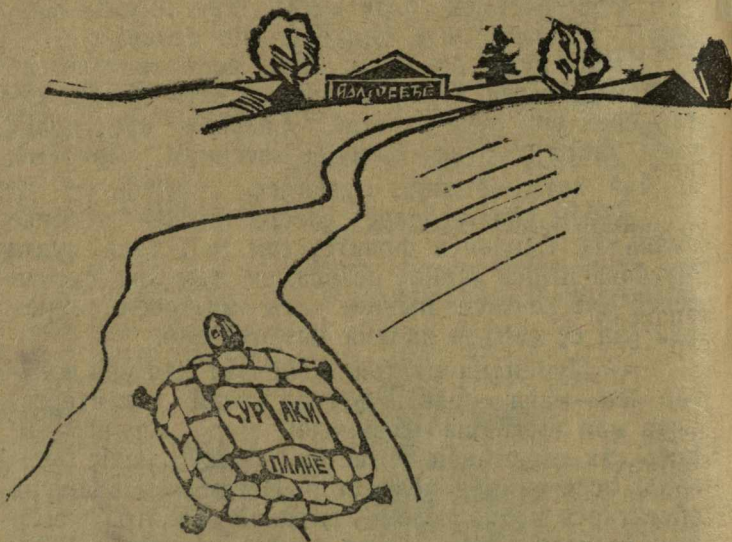
Микус пиъзе сапах та нимён әнланаймасәрах киле таврәннә та, те сав тери хәранипе, те сааән-нипе (қаласа хәварайман вәл никама та) кәмака сине хәпарса сасәсәр, шәппән вилнё. Шел стари-ке, анъах нимён те тума сук, вәл пиртен килмест.

Иртнё вьрсарни кун тепёр спектаккәл ларт-рёс сав клупра (ёлөк зиркўзёвё). Пит интереслә пулзё. Ситес праснёкре есёр те пырса курәр!

С. ИАЛАВИН.

НАЪАР ШӘВАТ.

Трофимәв Михаил (йәлкор) ўкөрзёкё.

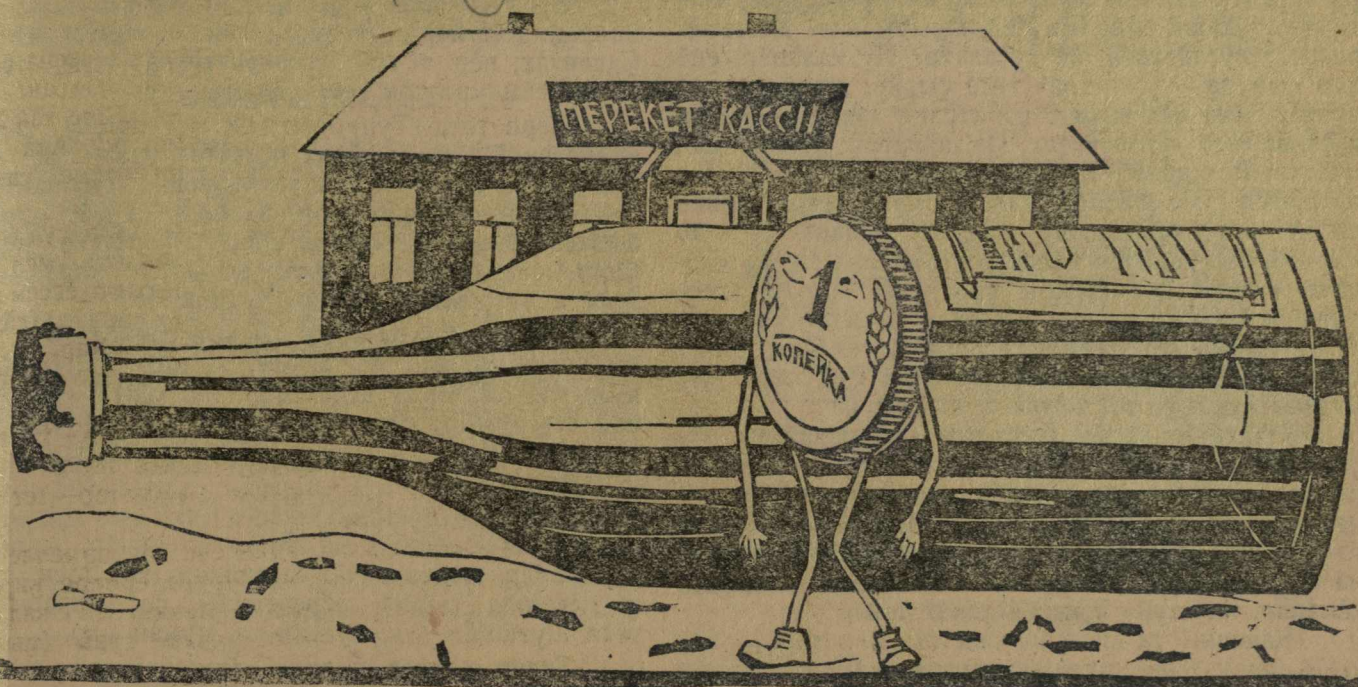

Хәш-пёр райёстәвкомсем сүраки планне қәртәтлә срук-рах йәлсене ситереймен.

Силсуна вәхәтёнъе сүраки планёсем тимёр шапапа сўрессё.

„Қапкән“ 2-мёш номёр типокрафи әйәпнё пур потпиъзёксем патне те йама ситеймөрё. Сав 2-мёш номёрнө сөнёрән сапса кайран йәрәпёр.

ЫПсәк Җәрмәв.

Тар йухтарса тупнә пәр пуг уңса. Җакән урлә сиксе каҗсанах җак илемлө җурта кәрсе ыр-
тәттәмҗә. Ех, мәнле каҗса кайамши?

ИККАС ҖЫРА ВӘСЕМ.

Савнә „Капкән“ тус! Җи малтан йөплө алләна пар, мәнле пурнан? Аптранә йенне сана җыру йа-
рас терәм.

Сан пата җас-җасах җыру йарса тәма шухә-
шәм пур та, җавашла җырма пәлместәп, вәренсе
пулмәст җавашла тәрәс җырма. Аптрәса йумәс
карҗак патне те кайса пәхрәм.

— Каласа парха есә мана?—терәм епә аңа,
кала тархасшәң,—мәншәң епә җавашла тәрәс
җырма вәренейместәп? Тәң җуки тен манән?

— „Җавашла хәсәт шурнал аң вула есә“, тет.

— „Капкәна“ таң? тәләнсе пәхрәм епә ун
җине.

— Уй-уй, тур, тур, аң та асән тархашшәң
ун җинҗән манән умра—терә вәл.

Униҗ карҗак патне кайни те пулшмарә.

„Капкәнсәр“ епә пурәнма пултараймастәп,
тапаксәр, йе каләпәр, шывсәр пурәнап, „Капкән-
сәр“—җук, пулмәст.

Җимха, мән җинҗән калама пусланәҗҗәхә епә?
Ах, астурәм. Җавашла хәсәт-шурналсем, у-у-х,
йөплө нумайланҗәс. Вуләса әлкәрме җук. Кәнеке-
сем тата? Лавә-лавәпе тухса пырасҗә. Вәл җәс те
мар, тата Мускавра тухакан „Җаваш Хресҗенне“,
Самарти „Хәрлө йалава“, нумәртен нумәра пуҗ
ыраттиҗән вулатәп. Вәсене пурне те вулама кәла-
расҗә, конешнә.

Шухәш җав җавашла тәрәс җырма вәреней-
местәп терәм вәтха сана. Җаваш җәлхине вәренте-
кәң крушока та җыранса пәхрәм, усси пулмарә.
Хәл җәтә, Куҗма Прутков калашле, тымарне шы-
ратәп. Йури уйрам тетраҗ җәлерәм, унта хәш шу-
хәша җырма пыратәп. Ман шухәша пәлес килсен,
епә кашни нумәртех, җаваш җәлхи җинҗән, тима-
рәҗән пәхса, таван литтературә җинҗән, (кәна

та тымарәҗәнәх пәхас тетәп) кашни нумәртех,
мән пәлнә таран җырма пыма пултаратәп. Манән
мән пурә 10 тетраҗ ытла җәтә. Хастар пур манән.

Май килнә җухне, мана ыра сунакансене, пур-
не те ман пек кашни кун вуланине җырма пыма
сәнетәп, пит интереснә, усси те сисәнет. Кәран-
ташпа җырман та йураҗ, аңланмалла җәс пултәр.

Ну, мәнле пек „Капкән“ тус, хапәл тәватни
епә җырнисене?

Җак җырупа пәрле пәр тетрете йаратәп, кир-
лө ыраҗсене „Капкәна“ кәртме ыйтатәп.

„Капкән“ ретаксинҗән: Авттәр ыйтнә пирки,
хәлхи нумәртех хәшпәр татәкне кәртәтпәр, ака
вәсем (хәй җырни пекәх җапатпәр):

Пәрремәш нумәр.

Пайан епә Мускавра тухакан „Җаваш хрес-
җенә“ йатлә хәсәтә (5—175-ш № р) вуласа тухрәм.
Унта пәр тәлте: „Потрепиттәл копператтивсен
сатәҗҗисем“ тесе җырни. Вулакансене те, җыракан-
сене те астутарас терәм: җавән җинҗәнәх „Канаш“
хәсәт җине җырма йарас пулсан „Потрепиттәл коп-
ператсин сатәҗҗисем“ тесе җыраҗ, апла җырмакан
ретаксире әслекенсен түрлетсе ларса ахалех вәхәт
иртет. Җавәнтах тата „Патраксемпе җухәнсем йәл-
хуҗаләхне коллективлатма пулшакан сайом кә-
ларма ыйтәсҗә“ тенә. Җәпла җырни тәрәси тен?
Кам пәлет? Аңҗах „Канаша“ җырни җухне коллек-
тивлатма мар, ушкәллатма тесе җыраканҗә.

Май килнә җухне „хуҗаләх“ сәмах җинҗән.
„Хәрлө йалав“ хәсәтәң 5-мәш нумәрне вуласа тух-
рәм та, хам куҗа шанми пултәм. йәвалатәп куҗа,
тәрмалатәп, җук, тәрәс кураҗ. Җав хәсәтра малтан-
хи странитсинҗә „җухәнсемпе ватам хуҗаләхсем“
тенә. Тепәр йенне вулама тытәнтәм та, унта „Җә-

ваш йалё сёнедет, ʒуханпа ватам хресџенсем пёрлешӱллё хуҗайствасене куҗассё» тесе җырнӱ. (Икёшние те п-ы-ы-сӱк саспалисемпе җырнӱ, ликпунтра вёренекенсем те вуласа пӱхма пултараҗсё). Епё тарӱн шухаша кайрам: Иепле җырмалла? Хӱшё тёрёсрех? хуҗайствӱи, йе хуҗалӱхи? Ну калӱпӱр, епё хам җырура «хуҗайствӱ» тесе җырӱп, йурё, җапла пултӱр. Ана малтанхи странитсине кёртес пулсан хуҗалӱх тесе тӱрлетессех Ие, калӱпӱр, тепёр май пултӱр. Ретаксин тӱрлетсе ларас пулаӱ. Вӱхӱта шеллетеп епё, җавӱнна, кашни кун тетраӱ җине палӱ туса пыратаӱ: ку «Хёрлё йалав» хаҗатӱн пирвайхи странитси ваӱӱи, т. малалла та, ку «Канаш» ваӱӱи, ку «Җаваш хресџенё» ваӱӱи тесе манасран җырса хуратаӱ. Җапла майпа Җавашла тёрёс җырма вёренеймёпи? Урахла, тем ʒул тӱрашсан та, тёрёс җырма хӱнахаймарӱм. Епё хам җес пулсан йурёʒӱе те, ыттисем тепле-ши?

«Җуханпа ватам хресџенсем, пёрлешӱллё хуҗайствасене куҗассё» тенё. Савӱнӱслӱ ёҗ ёнтё вал, паллах, малалла җав хуҗалӱх «**КОЛЛЕКТИВИСТСИ**» капиталисла элементсене пётерсе пыраӱ» тенё. Кунга та Җавашла (пёр тёслё) каланӱ пулсан, мёнле пулна пулёʒӱе-ши? Пёлместеп. Ыттисене кӱартса тӱмӱпӱр, «пустуй» ёҗпе хӱгланаӱ тейёҗ

«Канаша» та вулатаӱ, ана та йурататаӱ. 232 (2475 мёш) №-џе, йулашки странитсинџе пыҗӱкпа «Литтературӱ кёессе» тесе җырнӱ. Литтература йуратнипе, ана вуласа тухрамах. Пит интереслӱ! Малалла «**ЛИТТЕРАТУР**» тискуҗисем таватпӱр» тенё. Манӱн җав йуратнӱ «Канаша» саметкӱ йарас пулсан, мёнле җырса? Литтературӱи, йе литтератури?

240 (2483)-мёш №-не вулатаӱ. «Тёпёҗӱвком җесҗи **РЕШЕНИСЕНЕ** пурнӱҗа кёртессе» тесе җырнӱ. Ф. Тимофейёв «Краматтёкне» пӱхрам та, унта, решенийёсене тесе җырмалла, тенё. Автӱр җейепе җырнӱ пулас.

Җав номёртех: «Советсенџе ёҗлекен хёрарӱмсен республёрки совоҗанийё» (икё о па) җырнӱ. Ку ёнтё корректӱр аҗтавайманине пулна пулас, анџах вулатаӱ җав статӱяна та, унта, совоҗани те мар, совешџанине канашлу пуҗланни тесе җырнӱ, җав совешџани җинџенех. Ваг епё җавна калап та, иепле җырсан тӱрлетмелле мар? Хӱшё тёрёс? Епё тепринџе статӱя тавраш җырса йанӱ ʒухне,

статӱя йатне җырнӱ ʒухне, совешџани теп, ёнтё кайран вара ун җинџенех канашлу тегёл, анџах пурлёрех тӱрлетмёҗши? Е?..

Җук, ʒавашла тёрёс җырма вёренсе пулас җук, манран. Хӱт йёр, хӱт пуҗна шакка—усси пулас җук. Җавӱнтах, пёр телте **САМОКРИТТЁКӱ** тенё, тепёр җёрте, самокриттёк тесе җырнӱ

Пёри тата (Тупровён пек аҗтаватӱп) «тепёр кунне сивё тата хӱтӱрах пёҗертёт пулин те, тет. Җав майпа ёнтё епё (каҗпа хӱрушӱ та) вилнё асат. тене аса илтём, вал вара йаланах «җей хырама шӱнтсах йаџё» йе «хёвел шӱнтса ʒепётет» теʒӱё. Старики хурлама җук, аванʒё асатте, халё җитсен «җӱлти патшалӱха кайтӱр» ʒармастӱп.

Җав номёртех, пёри «реконструксилес» тесе җыраӱ, тепри икё «к» җыраӱ, пёри 11(2503)-мёш номёрте «театӱрпа искусствӱ» тет, тепри «театӱр» икё «т», җыраӱ, пёри «фискульттура», тепри (анг. ерлентерме пулас) «фискульттур» җаптараӱ.

Примерсем тата параси? Җитмисти? Җитсе тӱрё, хӱш җёрте «талкӱшёпе» (икё «к») хӱшпёр җёрте «талкӱшёпе» т ыт. те кӱартмӱпӱр, ыттисем кӱартʒӱпӱр, манӱн вахӱт ыглашши мар. Мён пурё те ʒавашла җырма вёренесшён җес тӱрашатаӱ, усал шухӱшӱм җук, пулсан та, нумай мар.

Тепёр җырура илемлё литтература җинџен җырма шутлатӱп. Вахӱт җиттёрха, мён пулё унта. Халё җывраҗ килет, ывӱнтӱм пулас.

Иккӱс.

ХАӱХИ ҖАСТУШӱКӱСЕМ.

Вӱрлӱх акар суртласа,
Тырри пултӱр пит таса.
Пухри пултӱр сыснана,
Тырри йултӱр колхоса.

Ана җинџи кураӱкне
Җӱмла-җӱмла пӱрахар.
Йалти пуйан-кулакне
Хамӱр хушӱран хӱвалар.

Антра-җараӱ кураӱкё
Ана җинџен җухалтӱр.
Куштан пуйан-кулакё
Пирён алёра шӱрантӱр!

Җ Шӱпӱк.

Каннӱ вӱхӱтри шухӱшсем.

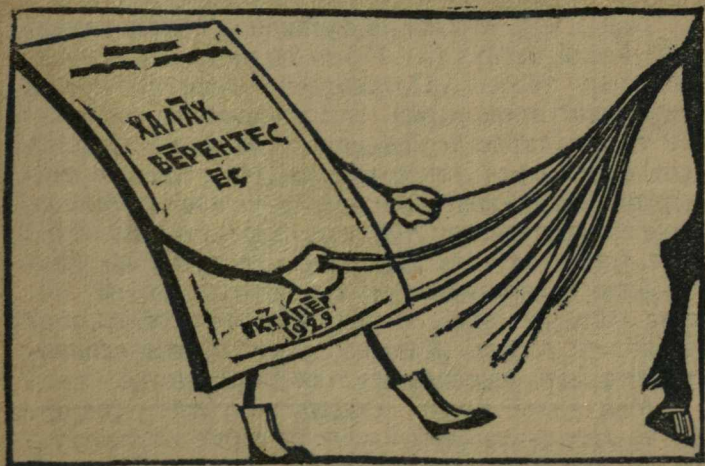
Копператтивра ёҗлекенсем хушшиниџе хут пёлменнисене хут вёрентекенсем пит сахал. Җак йапала копператтивра ёҗлекенсем хут пёлмен халӱх шалаӱ кёнекисемпе аппаланасран хӱранӱран килместеши?

Темёншён вара: җӱмӱл кавалери пырса кайнӱ хыҗсан, пуҗлӱхсем йӱвӱррӱн сывласа йараҗсё.

Хӱшпёр слушӱшӱсем йёлтёрне йарӱн-нӱ ʒухне анџах питпелё йалалла кайаҗсё.

ВАСКАСАН ВУЛАКАНСЕНЕ ЙУРАСРАН...

„Халӱха вёрентес ёҗ“ журналӱн ноябр ʒыйахшён тухмалли номёрё халё җес тухрё.

Җавашсен хӱрере сётёрёнсе пыма йуратакан шурналё.

Самаскă тумалли.

Кёленџе татăкёсене сыпăштармалли самаскă ҫапла тăваҫҫё: ҫусăр ăхăт (100 пай), шыв (50 пай), тата сунне акшар (20 пай) пёр ле илсе хутăштараҫҫё те, самаски пулса та тăрайт. Ҫав самаскă вара кёленџе татăкёсене анăх мар, кёленџе тимёр-пăхăр таврашсене те пёрлёрин ҫумбе пит хытă сыпăштарса лартайт. Вăл ҫапла, анăх Шупуҫ йа-лёнџи (Ҫёрпұ р.) Кераҫсимăв Иван йатла комсомо-лёса комсомолпа мёнле ҫыхантарассине епёр пё-лейместпёр, мёншён тесен ун пек самаскă науккă шухăшласа каларайман.

Кераҫсимăв (пуйан ҫын ывăл) колхоса кёресси ҫунџен сўтсе-йавнă ăухне ҫапла ка-ланă: епё ушкăнла хуҫалăха вилсен те кёмес-тёп, тенё.

Колхоспа хирёсекен комсомолёса комсомол-тан хирсе калармалла Хирмелли рыҫакне райком та тупса пама пултарайт.

Автанран ăхă.

Перлёнри Оскар Фокт йатла вёреннё ҫын уснă институтра пёрпёр ҫын пуҫ мимине илсе пырсан, апа тёппи-йёрёлех ҫанаса пётерме 2-3 ҫул хушши ёҫлесе. Ҫакна ҫыраканн шухăшёпе, Ыу-ҫырма йалёнџи (Ҫалăпуҫ районё, Пукуруслан ок.) кооператтив лапки Шумко йатла претҫетаттёл пуҫ мимине ҫанама темиҫе ҫул кирлё мар. Коопе-ративра пёрки кун ларсанах Шумко пуҫ мими пуйансем майла ёҫлени палăрайт.

Пуйан ҫынсене хўтёлесе вёсене ҫёклемёпе тавар парса йарайт, ăухан ҫынсене „сирён пайăр сахал“ тесе тавар памаст. Пёр ҫул кăнаха хайён хуҫайствинџе патраксемпе ё-ле-ме пăрахни. Хайне патрак, тет.

Автанран ăхă тума пулат, теҫҫё вёреннё ҫынсем. Шумкоран патракпа ăухансен инттересне ыхлакан тума пулаймаст. Апа тума автанран ăхă туниџен те йăвăрарах.

„Шăпăк“ йурри

„Шăпăк“ йатла кооператтив ҫинџен, ҫамак пырат. „Шăпăк“ ăппи шыв ёҫет, ăкеҫ ăппин мён ёҫши“ тесе калёҫ пире Ёсмёлти (Сёнтёрварри рай.) „Шăпăк“ правлениџе ларакансем. Анăх. „шăпăк“ ăпписем (ăленёсем) пурте шыв ёсеймеҫҫё.

„Шăпăк“ хăшпёр ăленёсем ҫулталăкра 50 60 метр ҫитсă илесе, ҫав вăхăтрах тепри-сем 2-3-шер метр анăх илесе. Нумай иле-кенсем ăлента тăман ҫынсене ик-виҫ хакпала сутса усă кураҫҫё. Кооператтив ҫапла ёҫленё пирки ăлена кёмен йулташсем „Шăпăк“-ран анăкран тарнă пек. тараҫҫё, тет. К. М. йул таш.

Ҫынсене тартиџен правленире ларакансене тартамалла.

Вырăн килёшмен.

„Хёрлё калстăк“ ҫырат:

Алкаҫанра (Вăрнар рай.) 1919-мёш ҫулсенџех потрепиттёл лапки усăлнă. Прикашăк кăс-

йисем тулсан, лапккана ҫуркунне йенне хупса хуёҫ. Темиҫе ҫултан каллех кооператтив лапки уҫре. Лапкине каллех ёлёкхи вы-рăнта турёҫ. Пёр прикашăкё 150 тенкё ăк-ре те, хай те вилсе карё, тепри 50, тата теп-ри... Иулашкинџен пёр пухура „лапкана ху-пас“, терёҫ. Пётёрџё лапккана. Анăх ҫын-сем мар, „вырăн пётёрџё“. „Вырăн килёшме-ре“ теҫҫё хăшпёрисем. Халё Нурăсри коопе-раттив Алкаҫёна оттелени уҫса паёҫ. Халё вăл вырăна лартмарёҫ—йал вёҫне лартрёҫ. Ҫапах та хресџен илс тавар тутар усламҫи-сен аллине леккет, тет.

Апла мар, правленире ларакансене вырăн килёшмен. Урăх вырăна куҫарса лартмалла. Ҫа-махран терме ҫёрне куҫарса лартма пулат.

Селёпсем.

Ёлёкри пионер пўровё пуҫлăхё Орловă импе-риалисем вăрсинџе те, краштăн вăрсинџе те пулса курман. Ҫапах та йа „контушённайсен“ хисепне кўртме пулат. Ылхи селёп унăн. Ак вăл ал пусса йанă (машшинкăпа ҫырнă) хуёҫ.

Каракшинскому отр юн.-п. Сковрцову Егору.

Гайтетугоган флашксемпе сначоксем илсе кай-начче, халё те укisine хаше пеге куҫса паман. Уксине Опомола сточно йамалла сак хунсенче, ҫаван а та катагтна йулташсене укссине вахатта тагатмалла. Офлашксемшён . . . тен. . . . пур, сначоксемшён . . . тен. 50 пус. Гайтетугона сточа тагатмалла.

Пионер пуго пуҫлахе Оглоза.

Ёлёкре пионер пуҫлăхён ылхи селёп. Унтан тёлёпмелле мар—етем теши селёп пулма пултарайт. Анăх ăи тёлёпмелли—Ёлёк райкомолён „ăунсёр“ машинкки селёп пулса ларни. Иусаттарăр вăл машинкка. Ахалён сирён машинккăна „ăваш ылхинџен машкăлакан машинкка“ тесе йаг па-рёҫ.

Ашши аван ёнтё вăл.

Нурăс патёнџи Ыарăшкасси йалёҫтăвком ҫекреттарё Наумăв ашша йуратайт. Аҫири Йанă йатла шыв хёрине пурăнма йарсан, унта пурнайрас ҫук вăл, мёншён тесен унта сивё 70 крата ҫитет. Ыарăшкасси йалёҫ-тăвком ҫекреттарё вырăнёнџе те вăл шăнарах пăрайт. Ашăрах вырăн кирлёџё, тет, мёншён тесен унта ларса виҫё йалпа касмалла теҫанк-ка вунан касрамăр, пёвченех касма май кил-мерё, тет. Ҫав теҫанкка вунан касса 100 лав пёренепе вутă тунă, 30 пăт курăс, татă 50 т. укса илнё. Кайран вăрман каснă йатпа лиш-шентсă Иакку Йаванăпа Хёрлёсыра кайса ўпёнеҫенех ёҫнё.

Наумăва тата ашăрах вырăн кирлё. Африк-кăри Сахарă йатла пушă хире йарсан, унта шăнас ҫук та ёнтё вăл. Унта вырăнё-вырăчёпе ашă 70-80 крата ҫитет, тесе ҫыраҫҫё кайса курнă ҫынсем.

Шәмәран хәранан йытә.

Йытә шәмәран хәраҗ тенине ёненмелле те мар пек, анҗах пурнаҗра ун пек йапала та пулма пултарат иккен. Вәл—шәмә җисе тәрансан, йаләхсан пулма пултарат.

Җавашсен җапла поеҗе Шупуҗсынни (Н. В. Ваҗилейев) темісе сул Мускавра Колхозҗентәрта ёҗлесе пурәнаҗ ёнтё. Шутпа вәл колхозсене пите йуратакан, вёсемшён тәрашакан җын темелле пез, анҗах вәл колхозсенҗен йёренсе җитнё иккен. Иккассинҗи „1-мёш май“ колхозан җленёсем тембул ўкетлесе җёнсен те, Шупуҗсынни колхоза җыранман: „сирён колхоз ытла та пёҗёккё (23 җлен), йуратмастап епё ун пек пёҗёк колхозсене“ тенё Шупуҗсынни. Җёрге те колхоза пама шуҳашла-масҗа, хәйён хунҗаккәшне, пуйан Йаруткёна ёҗлетгерет.

Пётём тентипе пёр колхоз пуласса кётет те Шупуҗсынни, анҗах унҗух аҗа колхоза кўртмёҗ те.

Колхоз җыини.

Хут пёлменлөхпе кёрешенен 42 җын.

Хут пёлменлөхпе кёрешекенсен хисепё Җаваш респуллөкөнҗе ўссех пырат. Пурте кёресешён хут пёлменлөхпе. Җав вәхәтрах Кёҗён-Кипек (Вәрнар районё) 10 уҗҗитгёлпе 32 комсомолёс кёрешмесёрах йулаҗҗё. Вёсем хут пёлменлөхпё кёрешме тытанайман-ха, мёншён тесен вәл тёлёшпё җывәраҗҗё.

Ыйхисенҗен вәратма хәшне пёрне пәрлә шывра тәратмалла, хәшне-пёрне җил-таман айне тәратмалла (шәнттарса).

Айваннипе әсли.

1-мёш. Еп калатап сана—есё ухмах.

2-мёш. Җук, ес ху ухмах.

1-мёш. Җук, есё. Әслә тетёни вара хәна ху есё?

2-мёш. Әслә.

1-мёш. Ак халех епё сана ху ухмаххине кә-тартса парам. Кёске йумах каласа парам сан а-ралса тәна ухмаха. Пёлместёни? Каласа парха—мёnten килет тыра-пула лайах пу-ласси?

2-мёш. Хёвелтен.

1-мёш. Ухмах. Астумастәни 1921-мёш җулта выҗлаҗ пулҗё—җёр хёвелле типсе хытса ларҗё, тырри пулмарё.

2-мёш. Җәмәртан еппин.

1-мёш. Ухмах! Вёҗё-хёррисёс җәмәр җусассан, каллех выҗлаҗ пулма пултарат. Ну, мёnten ёнтё.

2-мёш. Турәран.

1-мёш. Җавәранса тәрха халәх йенелле.

2-мёш. Ма?

1-мёш. Җавәранса тәр ёнтё тепёр майлә.

2-мёш. Ма?

1-мёш. Ну, җавәран!..

2-мёш. (Җавәранат).

1-мёш. Пурте курҗҗәр сана ухмаха малтан та, хыҗалтан та. Халё те тыра лайах пуласси мён-тен пулнине пёлместёни?

2-мёш. Пёлетёп. Җёрген.

1-мёш. Ну?

2-мёш. Җёр вәйёнҗен.

1-мёш. Тата?

2-мёш. Турәран.

1-мёш. Җавәран.

Дутиписеҗ

Татти-сыпписёр ёҗлемелли ерне. Тәран йалсо-везё (Патёрийел р-нё) таттисёр ёҗ ерни йёркине 125 проҗҗана йахан пурнаҗса кёртсе пырат: йалсо-ветра ёҗлекенсем 4 кун сиктерсе каннисёр пуҗне, тата кашни ерне кунах пасарта кулет туса канса җўреҗҗё. Хәйсем җўреҗҗё те, ёҗёсем җўремесҗё—вы-рантах тәраҗҗё.

Ахәҗтен мар Лепетер йалёнҗи (Шуп. р-нё) А. Коршков партти кәнтитатне кёне. Пуҗлаҗ пу-ласшан пулна Партти кәнтитатне кёрсен ёмётлен-нё ёмёҗё җитнё—җанахах пуҗлаҗ пулса тәна. Картла выҗакансен пуҗлаҗё пулна. Ёҗлессе лайах ёҗлет те, анҗах унан ёҗёсем җинҗен райком таврашёсем халё те пёлеймен.

Пәшал. Йёпреҗ вәрманён 23 мёш опхотри лесник Левенти Половикков Хырхәри йалне пыр-сан, ним пёлми пулиҗҗен ёҗнё те, хәйён җумёнҗи пәшалне җухатна. Пәшалне җухатсан та хәйён кё-лекине җухатман.

Сисмесёр йулна. Җирёклё йалёнҗе (Җёрпү р.) пёр хёрарам пуххи те пулман ку таранҗен. Хёра-рам телекаҗёсене суйлас камппани иртсе кәйинине сисмесёрах йулна Җирёклё йалё. Куншан камппа-нийе хәйне вәрҗса илме тивёҗлё, мёншёнха вәл Җи-рёклё йалне кёмесёрах иртсе кәйна. Кёме йавәр пулни мён?

Хурнайёнҗи (Йёпреҗ районё) комсомолёссем Пәшал Унтрийёпе Краснов Е. А. политшкола җў-рес вырәнне, Иарапар Алексантәрё патёнҗе кашни каҗах җёрепе оҗко җапаҗҗё. Оҗко җапаҗҗё, анҗах хәйсене җапакан никам та җук.

2-мёш. Ма?

1-мёш. Җавәран тепёр майлә.

2-мёш. (Җавәранат).

1-мёш. Курәр ёнтё пурте тепёр майлә җавә-ранса тәна ухмаха. Пёлместёни?

2-мёш. Пёлместёп.

1-мёш. Ну?

2-мёш. Ну?

1-мёш. Санпа каласса тама вәхәт җук. Акро-ном патне кәйса ыйт. Вал калё.

2-мёш. Акрономё килте-пулмасан.

1-мёш. Тырпул тухәҗне хәпаргасси җинҗен калакан кёнекесем вуламалла.

2-мёш. Еп хут пёлместёп пулсан?

1-мёш. Вёрен.

2-мёш. Вёренес килмест пулсан?

1-мёш. Вёренес килмесен те вёрен.

2-мёш. Вёренес килмесен те вёренме тытан-сан, каллех вёренес килмесен?

1-мёш. Каллех вёренме тытан.

2-мёш. Каллех вёренме тытансан та вёренес килмесен?

1-мёш. Җёлёкне хыв еппин.

2-мёш. Ма?

1-мёш. Хыв, тетёп.

2-мёш. Ма хывас?

1-мёш. Хыв.

2-мёш. Ма? (Хыват).

1-мёш. Пурте курҗҗәр айван җынән пуҗё мён-лине.

М.

М А Н И Ф Е С Т.

Ретаксине кантур атрӑсӑ сакӑн нек:
Чебоксары, Канашская, дом 15, конторе
издат. „Канаш“.

Хакӑ: 3 уйӑха—30 пус, 6 уйӑха—
60 пус, султалӑка 1 тенкӑ те 20 пус.
Ситес уйӑхсенӑе те сав хакнах, сав
атрӑснах „Капкан“ шурнала сырӑнса
илмелле пулат. Тем вӑхӑта иртерсе тӑ-
рӑнтӑн халех потпискӑ укшӑ йамашкӑн
потӑтна вӑстерӑр!..

„Капкан“—мӑн пур ситменлӑхсене—
совет аппаратне кӑрсе ӑкнӑ волокиттӑк-
пӑрократсене, тишкӑрӑ ӑсӑнтӑ тӑнтер-
лӑхсене, сылтӑмалла та, сулахайалла та
сулӑнса тӑракан йулласене, рах нек ка-
йалла туртакан пӑнтӑхнӑ тӑшмӑшлӑ
йӑласене хыпкӑтна хӑстерсе, пӑтӑм ха-
лӑха кӑтарта.

„Капкан“—кулӑш сӑмхи ӑшне хурса
хайӑн хыпкӑтне лекнисене тӑререн те,
накартинӑн те ӑмӑр асӑнтармаллах
сӑнине тирсе аӑашила.

Калавӑе те, повӑсӑе те, сӑвви-йурри те,
кулӑш пӑессисем, ӑеплӑ сӑмахсем, йул-
ташла шаршсем, савса тӑрӑхланисем,

вут-пурсисем, лӑххансем, сӑмсалӑхсем...
мӑн-мӑне кӑна шаккаса пӑмӑ „Капкан“
ласшӑ султалак хушшинӑе!..

Пӑтӑм Совет пӑханлӑхӑнтӑн саккас
парасӑе „Капкан“ ласшине. Касармӑсенӑе,
шактӑсенӑе, колхозсенӑе, хӑрлӑ улах-
сенӑе, кооператтив пуххисем умӑн, мун-
тӑ кӑрсе тухнӑ хысӑн, кӑмака ситӑе
ӑйӑк хӑртсе вьртнӑ тух та... автопус-
на сул ситӑе ӑарӑнса пынӑ тух та...
пур сӑрте те ӑеплӑ сӑмах ӑша илен-
сем сине тӑллесе кӑтартакан пӑрне шӑ-
вӑрлекинӑн лӑхлитса куласӑе.

Ситес март уйӑхӑнтӑе „Капкан“ са-
вайӑслӑ сурални 5 сул тултарат.

Астӑвӑр—кулленхи ӑс хушшинӑе сак
калама сук тутлӑ сӑткенне кӑмӑла лӑт-
камасӑр „Капкан“ вуласа тӑна ӑпатма-
сӑр йулакансене кӑйран ӑкенмелле ан
тӑвӑр.

Халех сырӑнтарӑр вӑсене сав хавас-
лӑх кутӑтненесне илме!

Пурте „Капканланӑр“!

Ӗсӑлкорсем, сӑмкорсем, сӑтенкорсем тата сӑтена хӑсат
ретколлекни тӑленесем, хӑсата сырма вӑренес тӑкен йулташсем!

Хӑвӑрӑн пӑртен пӑр
шурнала „**ЙАЛКОРА**“ СЫРӑНСА ИЛӑР,
САРМА ТӑРАШАР!

Йулташусем ӑна сырӑнса илмесӑе пулсан—ӑал пухӑвӑсенӑе, ӑаӑейкӑ
пухӑвӑсенӑе, тата сӑмрӑксен хушшинӑе уйрӑм каласусем туса иртерсе, унӑн
уссине ӑнлантарса парса, сырӑнса илтерме тӑраша!

„Йалкора“ вулакан ӑсӑлкорсем, сӑмкорсем, сӑтена хӑсат ретколлекин-
ӑе ӑслекенсем! Шурнала хӑвӑр мӑн ӑсленине сырса тӑра.

Шурнал хаклӑ мар: султалак 1 т. те 20 пус, 6 уйӑха 60 пус, 3 уйӑха 30 пус.

ВЫТВИШЕНТСӘСЕМ ҘУК УЪРЕШТЕНИРЕ.

Уърештеноемпе претприйаттисен ытвишоя брб фине халиъбенхнйбен вирлбрех пѣхма тытѣнмалла

Хѣсан сторѣш ответлѣ ырѣнта ларѣт.